

Република България
Администрация на Президента

**„ЕВРОПЕЙСКИЯТ И ЕВРОАТЛАНТИЧЕСКИЯТ
ИЗБОР НА БЪЛГАРИЯ И ПЪТЯТ Й НА РАЗВИТИЕ В
РЕЗУЛТАТ НА ТОЗИ ИЗБОР“**

**Тема: “Стимулиране на иновациите и предприемачеството в
България в рамките на членството й в ЕС”.**

01.12.2014

Плевен

Светлана Христова

Темата „Иновации и предприемчивост“ е изключително актуална и важна, както за текущото състояние на българската икономика, така и за бъдещето ѝ развитие. В този смисъл Европейските приоритети за: подкрепа на иновативни МСП, екоинновации и интелигентна специализация, могат да бъдат добра основа за предприемчива България.

Българските предприятия притежават специфични характеристики, определящи значителната роля на европейските политики и инструменти в подкрепа на иновациите и тяхното значение за развитието на българската икономика. Предприемачите в България разполагат с по-малко активи от европейските си партньори и конкуренти и оперират на пазари с ниска покупателна способност. Това ги прави по-слабо конкурентно способни и иновативни, със слабо изразени инвестиционни възможности в изследователската и развойна дейност, разчитащи основно на продуктови иновации с малка степен на новост.

В лицето на европейските си партньори, българските предприемачи имат възможност за достъп до добри практики в областта на иновациите. Поради това те са по-иновативни и конкурентно способни на местния пазар. Способността и възможностите на български организации и фирми да си сътрудничат в осъществяването на иновационни проекти с партньори от Европа играе важна роля в тяхното и на страната конкурентно развитие.

Липсата на конкретни устойчиви действия от страна на българските правителства по отношение на иновационния потенциал на страната, води до нуждата от по-сериозна институционална ангажираност за развитие и прилагане на политики в тази област.

България е малка и отворена икономика, зависима от външни пазари и чуждестранни инвестиции.

Конкурентните предимства на българската икономика се формират на основата на ниски цени на базисни фактори – труд и природни ресурси, а не на база специализирани фактори като иновации, производителност, висококвалифицирана работна сила, научни изследвания и технологично развитие¹.

1. Препоръките за подобряване на националната политика в областта на иновациите:

- създаване на стратегия за подобряване на взаимодействието между бизнес и наука;
- интегриране на учебни програми по иновации в Образователната система;

---

¹ Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност”, 2014 - 2020

- създаване на обединена структура за иновации, за облекчаване на административните процедури за разработване и финансирането им;
- осигуряване на финансови средства на български организации и предприятия за изследвания и иновации;
- дългосрочно планиране на държавните средства за изследователска дейност и иновации;
- подкрепа за иновационно и технологично развитие на малките и средни предприятия, като основен двигател за икономическия растеж;

2. Препоръки за стимулиране предприемачеството в България:

- създаване на национална стратегия за стимулиране на предприемачеството;
- стимулиране на МСП за повишаване на квалификацията на персонала;
- стимулиране на МСП да въвеждат организационни и технологични иновации;
- стимулиране въвеждането на информационните технологии в българските организации;
- участие във всички европейски форуми и места за показ, като начин за обмяна на опит и популяризиране на дейността, и информиране за текущи иновационни тенденции;
- разширяване на достъпа до информация за европейски програми за стимулиране на предприемачеството и бизнеса;

Иновационните дейности се извършват от предприемачи, които използват съществуващите знания и технологии за разработване и разпространение на нови продукти и практики. Една система, която насърчава предприемачеството, създава условия за идентифициране на бизнес възможности и улеснява достъпа до „суровините“, необходими за тяхното развитие.

Ролята на институциите е да подпомагат този процес като премахват пречките пред дейността на предприемачите и осигуряват подходящи стимули, правна и регулаторна рамка.